

रिति" (१२, ५ यजु०) "प्रतिमन्त्रमग्न्युदयभणं च तस्मिन्-
स्तस्मिन्" ११ सू० । "तस्मिन् क्रमये" क० । "अक्रम-
सत्तये" १२ सू० । "उदयग्रहणं तु भवत्येव" क० । दिशो
वीक्षते दिशोऽनुविक्रमस्वेति (१२, ५) १३ सू० । "प्रतिदिशं
मन्त्रः" क० । "पिण्डवत्प्राग्दक्षिणं प्रग्दक्षिणात्प्रदग्दग्नि-
रिति" (१२, ६) १४ सू० । पिण्डवदित्यर्ध्वं बाहुः
(२, ८) क० । "अवरोहत्यग्नेऽभ्यावर्तिन्निति" (१२, ७)
१५ सू० । "प्रत्यवरोहत्यग्निम् यावत्कृत्य जर्ध्वोऽवरोहतीति"
(६, ७, ३, ६) "श्रुतेस्तद्भवत्प्रत्यवरोहणम्" कर्कः । "उपरि-
नाभिधारयन्नात्वाहार्षमित्यभिमन्त्रयते" (१२, ११) १६ सू० ।
"अग्निम्" क० । "पाशा उन्मुच्योदुत्तममिति" (१२, १२)
"पिण्डवत्प्राग्दक्षिणा प्रग्दक्षिणात्प्रदग्दग्नि" (१२, १३)
१७ सू० । "अवहरति हंसः शुचिषदिति" (१२, १४) ।
१८ सू० । "आसन्त्यां करोति दृष्टदिति" (१२, १४) ।
१९ सू० । "उपतिष्ठते सोद त्वमिति" (१२, १५) २० सू० ।
"वात्सप्रेषे च दिवस्फुरीत्येकादशभिः" (१२, १८, २८)
२१ सू० । "उपतिष्ठते" क० । "अनुवाकेनैके" (१२, १८, २८)
२२ सू० । "उपतिष्ठते" क० । "अत्र दीक्षितोऽयमिति"
२३ सू० । "अस्मिन्नवसरे दीक्षितोऽयमित्याह (७, ४, ११)
"दृष्टान्ते ह्युखाधिश्चपणाद्युक्तम् अतः प्राकृतावुच्यर्थ-
मिदमुच्यते" क० । "आवृत्तिरतः संवत्सरम्" २४ सू० ।
"अत जर्ध्वं यदुच्यते तत् संवत्सरं यावदावर्तते" क० ।
"अत जर्ध्वं यत्कर्मोच्यते भस्मोद्वपनादि तस्य संवत्सरं
यावदावृत्तिर्भवति" संय० । ५ कृषिउका

"उखाया भस्मोद्वपनमस्ममिति पात्रे" १ सू० । "तच्च
प्राग्वाग्विसर्गात्" "भस्मोद्वप्य वाचं विष्टजत" इति श्रुतेः
(६, ७, ४, १४) क० । "भस्मोद्वपनं भस्मोद्वरणम्" संय० ।
"वाचं विष्टव्य समिदाधानं रात्रौ रात्रौमप्रयावमिति"
(११, ७५) २ सू० । "एवमुदिते भस्मोद्वपनादि" ३ सू० ।
"कर्तव्यम् अयं तु विशेषः" क० । "अहरहरित्याधानम्"
(११, ३५) ४ सू० । "विष्णुक्रमवात्सप्रे चाहर्व्यत्वासमुदिते
समिधसाधाय" ५ सू० । "अहर्व्यत्वासेन कर्तव्यं" क० ।
"अस्मिन्दिने विष्णु क्रमाः उत्तरस्मिन्वात्सप्रे एव याव-
हीचं कर्तव्यम्" संय० । "रुक्मप्रतिभोचनादि प्राग्वात्स-
प्राद्विष्णु क्रमाः" ६ सू० । "तयोर्विभागमाह । साग्निंके
क्रतौ संवत्सरं दीक्षा आम्नाताः संवत्सरमित्युपक्रम्य
चिन्वीतेति (१०, २, ६, ६) पवित्ते चतस्रो दीक्षा आम्नाताः
पवित्त्वसत्तदीक्षा इति (१५, १, ४) तत्राग्नौ सति चिन्व-

ते किमग्निनिमित्ता दीक्षा भवन्त्युत सौमिक्य इति
उभयं चैतच्चरितार्थम् पवित्वाह्विहराग्निं चरितार्थाः
अग्निंके च पवित्ते सौमिक्य इति तेन साग्निमिति प-
वित्त्वं कथं भवत्विति नियमकारणाभावादनियमे प्राप्न
आह" क० । "सोमाविरोधेन वा तत्प्रधान्यात्" ७ सू० ।
"सोमस्य प्रधानभूतत्वात् तदीया एव दीक्षा भवन्ति" क० ।
"सोमयागेनाविरोधः सोमाविरोधः तेनाविरोधेनैव दीक्षा
भवति वावधारणे कुतः तत्प्रधान्यात् सोमस्य प्राधान्यात्
अग्नेश्च तदङ्गत्वात् तेन द्वादशाहे वाजपेये द्वादश सप्त-
दश वा भवन्ति नाग्निप्रयुक्तसंवत्सरदीक्षाः" संय० ।
"न्यज्य समिधं व्रते प्रत्ते-प्रत्तेऽन्नपतद्व्याधानम् । (११, ८३)
८ सू० । "उख्येऽग्नौ यजमानः करोति" संय० । "संव-
त्सरश्चेतिनोऽसंवत्सरश्चेत्तऽपि" ९ सू० । पूर्वं कस्मिन्-
सिद्यन्ते साग्निंके येनैकवारं संवत्सरमुखोऽग्निर्भूतो भवति
स संवत्सरश्चेतो तस्यासंभृतेऽप्युख्येऽग्नौ चयनं भवति
(६, ५, १, ६५) संय० । "संवत्सरं सोध्यतः" १० सू० ।
"संवत्सरमभिषवं करिष्यतः असंवत्सरश्चेत्तऽपि चयनं
भवति (६, ५, १, ६६) क० । "संवत्सराह्विताग्नेः" ११ सू० ।
"असंवत्सरश्चेत्तऽपि चयनमिष्यते" (६, ६, १, ६७) क० ।
"जातस्य च" १२ सू० । "संवत्सरे जातस्य च असंवत्-
सरश्चेत्तऽपि चयनं भवति" (६, ५, १, ६८) क० ।
"गर्भाधानादिनादारभ्य संवत्सरे पूर्णोऽतोते वा यो जात-
स्तस्य भवति" संय० । "षाण्णास्यमन्त्रम्" १३ सू० ।
"अन्यं जघन्यमिदं पञ्चान्तरम् षण्णासानुख्यभरणं कृत्वा-
ग्निं चोपयत इति (६, ५, १, ६३) क० । "षाण्णास्यं षण्णासा-
नुख्यमग्निं भृत्वा चयनं भवति" संय० । "अचयनं
वा परस्मै" १४ सू० । चयनं वेति विकल्पः एवं हि
श्रूयते (६, ५, २, १२) त्वयो ह वै" इत्युपक्रम्य परस्मै
करोतीति निन्दार्थेवाद् प्रतिषेधार्थः तस्मादश्वेर्विवत् कामं
परस्मा अग्निं चिनुयादिति ६, ५, २, ३, प्रतिप्रभवः अतः
प्रतिषेधप्रतिप्रसवाभ्यां विकल्पः" संय० । "प्रागनः कृत्वो-
ख्यसोत्तरतः समिदाधानं समिधाग्निमिति (१२, ६) १५
सू० । "उख्यपुरतः प्राङ्मुखमनः कृत्वोख्य एव समिदाधा-
नम्" क० । "सासन्दीकमुद्यस्योदुत्वेति (१२, ६) इच्छिण-
तोऽनसि करोति" १६ सू० । "सासन्दीकमुख्यमुदुत्वेत्यु-
च्छिणानसो दच्छिणतोऽवस्थितोऽनसि करोति" कर्कः ।
"स्थाल्यां गार्हपत्यं पश्चात्" १७ सू० । "अनसि करोति
दच्छिणाग्निं च विष्टतोये करोति" क० । "अनडाहौ युक्ता